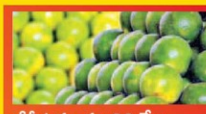
సాక్షి

శ్రీసత్యసాయి జిల్లా

మంగళవారం । 31 । అక్టోబర్ । 2023

చీనీ టన్ను రూ.22 వేలు

అనంతపురం వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డులో సోమవారం చీనీకాయలు టన్ను గరిష్ట ధర రూ.22 వేలు పలికాయి. మార్కెట్‌కు 9 టన్నుల చీనీకాయలు అమ్మకానికి వచ్చాయి.

టమాట కిలో రూ.23

కక్కలపల్లి మండీలో సోమవారం కిలో టమాట గరిష్ట ధర రూ.23 పలికింది. కనిష్టం రూ.6.50, సరాసరి రూ.16.50 ప్రకారం క్రయ విక్రయాలు జరిగాయి.

గరిష్టం/కనిష్టం

34.9°/19.3°

జిల్లాలో సోమవారం పగటి ఉష్ణోగ్రతలు స్థిరంగా నమోదయ్యాయి. రాత్రి ఉష్ణోగ్రతలు స్వల్పంగా తగ్గాయి. ఈశాన్యం దిశగా గంటకు 6 నుంచి 8 కిలోమీటర్ల వేగంతో గాలి వీచింది.

న్యూస్‌రీల్

3న మినీ జాబ్ మేళా

అనంతపురం: ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నైపుణ్యాభివృద్ధి సంస్థ ఆధ్వర్యంలో నవంబర్ మూడో తేదీన అనంతపురం ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కళాశాల ప్రాంగణంలోని ఏపీ స్కిల్‌డెవలప్‌మెంట్ కార్యాలయంలో మినీ జాబ్ మేళా నిర్వహించనున్నట్లు జిల్లా నైపుణ్యాధికారి ఎల్.ఆనంద్ రాజ్‌కుమార్ తెలిపారు. బీ- న్యూ , డీ-మార్ట్, స్విగ్గి, జెప్టో కంపెనీల్లో ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని పేర్కొన్నారు. ఆసక్తి గల వారు బయోడేటాతో పాటు ఆధార్, విద్యార్హత పత్రాలతో ఉదయం 9 గంటలకు హాజరుకావాలని సూచించారు. ఇంటర్వ్యూకు హాజరయ్యే వారు www.apssdc.in వెబ్‌సైట్‌లో రిజిస్టర్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుందన్నారు. వివరాలకు 8317520929 నంబరులో సంప్రదించాలని సూచించారు.

నేడు 'రన్ ఫర్ యూనిటీ'

పుట్టపర్తి టౌన్: సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ జయంతి, జాతీయ సమైక్యతా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని మంగళవారం పుట్టపర్తిలో 'రన్ ఫర్ యూనిటీ' కార్యక్రమం నిర్వహించనున్నట్లు ఎస్పీ మాధవరెడ్డి తెలిపారు. స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు, ఉక్కుమనిషి సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ భారతదేశ సమైక్యతను కాపాడటంలో కీలక పాత్ర పోషించారని, ఆ మహనీయుడి జయంతిని పురస్కరించుకుని మంగళవారం ఉదయం 7 గంటలకు పుట్టపర్తి సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రి వద్ద నుంచి పోలీస్ కార్యాలయం వరకు 'రన్ ఫర్ యూనిటీ' కార్యక్రమం చేపట్టనున్నట్లు వెల్లడించారు. కలెక్టర్ అరుణ్‌బాబుతో పాటు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, ప్రజాప్రతినిధులు కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారని, యువకులు, కళాశాల విద్యార్థులు, వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు పాల్గొని కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయాలని ఎస్పీ మాధవరెడ్డి పిలుపునిచ్చారు.

విద్యుత్ అధికారుల సస్పెన్షన్

హిందూపురం అర్బన్: విధి నిర్వహణలో నిర్లక్ష్యం వహించిన విద్యుత్ అధికారులపై ఉన్నతాధికారులు సస్పెన్షన్ వేటు వేశారు. వారం రోజుల క్రితం హిందూపురం మండలం సంతెబిదనూరు విద్యుత్ సబ్ స్టేషన్ పరిధిలో హనుమంతు అనే వ్యక్తి విద్యుదాఘాతంతో విద్యుత్ స్తంభం నుంచి కిందపడి తీవ్ర గాయాలపాలైన ఘటనలో ఈ మేరకు చర్యలు తీసుకున్నారు. ఒక లైన్‌కు ఎల్‌సీ ఇవ్వాల్సిన ఉండగా, మరొకలైన్‌కు ఇవ్వడంతోనే హనుమంతు విద్యుదాఘాతానికి గురైనట్లు విచారణలో తేలిందని ఈఈ భూపతి వెల్లడించారు. ఈ వ్యవహారంలో నిర్లక్ష్యం వహించిన సెక్షన్ ఆపరేటర్ హైదర్ వలీ, విద్యుత్ మరమ్మత్తు పనులు ప్రైవేటు వ్యక్తికి అప్పగించిన లైన్‌మెన్ మరళీప్రసాద్ సస్పెండ్ చేసినట్టు తెలిపారు. అదేవిధంగా హిందూపురం డీ-1 పరిధిలో ఒక వాటర్‌ప్లాంట్ యజమాని విద్యుత్ చౌర్యం చేస్తున్న తెలిసీ చర్యలు తీసుకోకపోవడంతో లైన్ ఇన్‌స్పెక్టర్ లక్ష్మీనాయక్‌ను సస్పెండ్ చేశామన్నారు. వాటర్ ప్లాంట్ నిర్వాహకుడు విద్యుత్ చౌర్యం చేస్తున్న విషయం విజిలెన్స్ దాడుల్లో తేలిందన్నారు.

క్రీడలతోనే ఉజ్వల భవిష్యత్

- జెడ్పీ చైర్‌పర్సన్ బోయ గిరిజమ్మ

క్రీడాకారులకు అభినందనలు తెలుపుతున్న జెడ్పీ చైర్‌పర్సన్ గిరిజమ్మ

ధర్మవరం రూరల్: క్రీడలతోనే ఉజ్వల భవిష్యత్ ఉంటుందని జిల్లా పరిషత్ చైర్‌పర్సన్ బోయ గిరిజమ్మ అన్నారు. సోమవారం ధర్మవరం మండలం చిగిచెర్ల గ్రామంలో నిర్వహించిన 67వ రాష్ట్ర స్థాయి జూడో అండర్ 14, 17, 19 బాల, బాలికల టోర్నమెంట్ ముగింపు కార్యక్రమంలో ఆయన పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ.. క్రీడాకారులు గెలుపోటములను సమానంగా తీసుకుని ముందుకు సాగాలన్నారు. అనంతరం ఎమ్మెల్యే కేతిరెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డి ఆర్థిక సహకారంతో టోర్నీ విన్నర్స్‌గా నిలిచిన అనంతపురం టీంకు రూ.30 వేలు, రన్నర్స్‌గా నిలిచిన చిత్తూరు టీంకు రూ.20 వేలు, తృతీయ స్థానంలో వచ్చిన కృష్ణా జిల్లా టీంకు రూ.10 వేలు అందజేశారు. కార్యక్రమంలో శాప్ డైరెక్టర్ ఓబిరెడ్డి, ఎంపీపీ రమాదేవి, ప్రధానోపాధ్యాయులు తిమ్మారెడ్డి, పీడీ ప్రతాప్ రెడ్డి, వైస్ సర్పంచ్ ప్రభాకర్‌రెడ్డి, శ్రీనివాసరెడ్డి, రామయ్య, పీఈటీలు, పీడీలు పాల్గొన్నారు.

అతివేగం..తీస్తోంది ప్రాణం

- ఈనెల 29వ తేదీ రాత్రి కనగానపల్లి మండలం తగరకుంట సమీపంలో బైక్ – ఆటో ఢీకొన్నాయి. ప్రమాదంలో ద్విచక్రవాహనదారుడు నక్కల లాలాసాబ్ (36) మృతి చెందాడు. పోలీసులు వివరాలు ఆరా తీయగా అతడికి లైసెన్సు లేనట్లు తేలింది. ఫలితంగా బీమా వర్తించదు.
- ఈనెల 3వ తేదీన ముగ్గురు మైనర్లు ఒకే బైక్‌పై పెనుకొండ నుంచి సోమందేపల్లి వైపు వెళ్తుండగా.. పోలీసులు పట్టుకున్నారు. ఆ ముగ్గురూ అప్పటికే మద్యం తాగినట్లు గుర్తించి స్టేషన్‌కు తరలించారు. జరిమానా వేసి తల్లిదండ్రులను పిలిపించి కౌన్సెలింగ్ ఇచ్చి పంపించారు.
- మే 7వ తేదీన ధర్మవరం మండలానికి చెందిన 22 ఏళ్ల యువకుడు మద్యం తాగి అతివేగంగా వస్తూ కనగానపల్లి వద్ద మరో బైక్‌ను ఢీకొన్నాడు. ఇద్దరూ తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. వివరాలపై ఆరా తీయగా.. ఇద్దరికీ లైసెన్సు లేదని తేలింది.

...ఇలా నిబంధనలు పాటించకపోవడం, అతివేగం, మద్యం తాగి వాహనాలు నడపడం వల్లే ఎక్కువగా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. మృతుల్లో ఒక్కోసారి మైనర్లు కూడా ఉంటున్నారు. చాలా మందికి కనీసం లైసెన్స్‌లు కూడా లేకపోవడంతో కుటుంబానికి బీమా కూడా అందని పరిస్థితి నెలకొంది.

సాక్షి, పుట్టపర్తి

అతివేగం..నిర్లక్ష్య డ్రైవింగ్ ప్రాణాలు తీస్తోంది. పోలీసులు, రవాణా శాఖ అధికారులు హెచ్చరికలు జారీ చేస్తున్నా కొందరిలో మార్పు రావడం లేదు. నిర్లక్ష్యంగా వాహనాలు నడుపుతూ ప్రమాదాలకు గురవుతున్నారు. ఫలితంగా వారితో పాటు రోడ్డుపై వెళ్తున్న ఇంకొందరి కుటుంబాలకు ఆదరణ లేకుండా చేస్తున్నారు. పలు కుటుంబాలకు కన్నీరు మిగిలిస్తున్నారు.

హెచ్చరిస్తున్నా...మారని తీరు

అధికారులు ప్రమాద కూడళ్లలో హెచ్చరిక బోర్డులు, స్పీడ్ బ్రేకర్లు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. లైసెన్సు లేకుండా, ట్రాఫిక్ నిబంధనలు పాటించకుండా వాహనాలు నడిపే వారిపై ఎక్కడికక్కడ ఎప్పటికప్పుడు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అయినప్పటికీ కొందరు యువకులు రయ్ రయ్ మంటూ వాహనాలతో రోడ్డెక్కుతున్నారు. ఎదుటి వారిని ఢీకొట్టి ప్రమాదాలకు కారకులు అవుతున్నారు. తల్లిదండ్రుల క్రమశిక్షణ లేక చాలామంది చిన్న వయసులోనే పెడదోవ పడుతున్నారు. ఫలితంగా ప్రమాదాల సంఖ్య ఏ మాత్రం తగ్గడం లేదు.

పెరిగిన వాహనాల వినియోగం

జిల్లాలో ప్రతి నెలా సగటున 1,500 కొత్త వాహనాలు రోడ్డెక్కుతున్నాయి. కానీ వాహనాల సంఖ్యకు అనుగుణంగా డ్రైవింగ్ లైసెన్సులు తీసుకునే వారి సంఖ్య పెరగడం లేదు. జిల్లా రవాణా శాఖ కార్యాలయం నివేదికల ప్రకారం నెలకు సగటున వెయ్యి లైసెన్సులు కూడా దాటడం లేదు. వాహన చోదకుల్లో సగం మందిపైగా లైసెన్సులు కూడా రోడ్డెక్కుతున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది. యువత అతివేగంతో వాహనాలు నడిపి ప్రమాదాలకు కారకులు అవుతున్నారు. మరోవైపు మైనర్లు వాహనాలు తీసుకొచ్చి రోడ్లపై విన్యాసాలు చేస్తున్నారు. మందలించే వారు లేకపోవడంతో మద్యం మత్తులో రోడ్డెక్కుతున్న వారూ ఉన్నారు. వాహనాల తనిఖీల్లో భాగంగా అధికారులకు చిక్కకుండా తప్పించుకుని వెళ్తున్నారు కానీ.. లైసెన్సులు పొందడం లేదు. చివరకు ఎక్కడోచోట ప్రమాదాల బారిన పడి తల్లిదండ్రులకు కన్నీరు మిగిలిస్తున్నారు.

కాలేజీలు, షాపింగ్ పేరుతో...

కాలేజీలు, షాపింగ్ పేరుతో చాలామంది మైనర్లు వాహనాలు తీసుకొని ఇంటి నుంచి బయటికి వస్తున్నారు. తల్లిదండ్రులు కూడా సహకరిస్తుండటంతో మైనర్లకూ భయం లేకుండా పోతోంది. కాలేజీ, షాపింగ్ పేరుతో రోడ్డెక్కి.. విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నారు. అయితే లైసెన్సు లేకుండా వాహనం నడిపితే ప్రమాదం జరిగితే కనీసం బీమా కూడా వర్తించదు. ఈ విషయం తెలిసినా.. వాహనదారులు లైసెన్సు గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రమాదాలకు గురవుతున్న వారిలో సగం మంది పైగా లైసెన్సులు లేని వారే ఉన్నారని పోలీసులు.. రవాణా శాఖాధికారులు చెబుతున్నారు.

ద్విచక్రవాహనాలదే అగ్రస్థానం

జిల్లా వ్యాప్తంగా మొత్తం 2,81,235 వాహనాలున్నాయి. అత్యధికంగా 2.05238 మోటారు బైక్‌లు ఉన్నాయి. కర్ణాటక సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో ఉన్న వారు పొరుగు రాష్ట్రం నుంచి వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తుండటంతో ప్రతి ఇంట్లో ఒక ద్విచక్ర వాహనం చొప్పున ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. ఆటో రిక్షాలు 15 వేలు, కార్లు 14 వేలు, గూడ్స్ వెహికల్స్ 12 వేలు, ట్రాక్టర్లు 11 వేలు, ట్రాలీలు, జీపులు, క్యాబ్‌లు, విద్యాసంస్థల వాహనాలు, డంపర్లు, అంబులెన్సులు, ఓమ్ని బస్సులు, చెట్ల కోత వాహనాలు కలిపి మొత్తం 2.81 లక్షల వరకు ఉన్నాయి.

మైనర్ డ్రైవింగ్ కేసులు		
2021	102 కేసులు	రూ.51 వేల జరిమానా
2022	257 కేసులు	రూ.1,28,500 జరిమానా
2023 (అక్టోబరు 30 వరకు)	94 కేసులు	రూ.81,500 జరిమానా

ట్రాఫిక్ నిబంధనలు పాటించాలి

ప్రతి ఒక్కరూ విధిగా ట్రాఫిక్ నిబంధనలు పాటించాలి. నిబంధనలకు అనుగుణంగా వాహనాలు నడిపితే ప్రమాదాలను నివారించవచ్చు. మైనర్లకు వాహనాలు ఇచ్చి బయటికి పంపితే తల్లిదండ్రులకు జైలు శిక్ష తప్పదు. మద్యం తాగి వాహనాలు నడిపితే జరిమానాతో పాటు జైలు శిక్ష ఉంటుంది.

– ఎస్పీ ఎస్‌వీ మాధవ్‌రెడ్డి, శ్రీసత్యసాయి జిల్లా

లైసెన్సు లేనిదే రోడ్డెక్కరాదు

లైసెన్సులు లేకుండా వాహనాలతో రోడ్డెక్కరాదు. లైసెన్సులు లేని వారు పట్టుబడితే తగిన మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సిందే. రోడ్డు నిబంధనలపై వాహనదారులకు ఎప్పటికప్పుడు అవగాహన కల్పిస్తున్నాం. ప్రతి ఒక్కరూ ట్రాఫిక్ నిబంధనలు పాటించి రోడ్డు ప్రమాదాల నివారణకు సహకరించాలి.

– ఎస్ఎస్ కరుణసాగర్‌రెడ్డి, జిల్లా రవాణా అధికారి

సమస్యలకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపాలి

- 'స్పందన' అర్జీలపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలి
- అధికారులకు కలెక్టర్ అరుణ్‌బాబు ఆదేశం

ఓ మహిళ నుంచి అర్జీ స్వీకరిస్తున్న కలెక్టర్ అరుణ్‌బాబు

పుట్టపర్తి అర్బన్: వివిధ సమస్యలపై 'స్పందన', 'జగనన్నకు చెబుదాం' కార్యక్రమాల్లో అందే అర్జీలకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపాలని కలెక్టర్ అరుణ్ బాబు అధికారులను ఆదేశించారు. సోమవారం ఆయన జాయింట్ కలెక్టర్ చేతన్, డీఆర్‌ఓ కొండయ్య, పుట్టపర్తి ఆర్డీఓ భాగ్యరేఖ, డీఆర్‌డీఏ పీడీ నరసయ్య, హౌసింగ్ పీడీ చంద్రమౌళిరెడ్డితో కలిసి కలెక్టరేట్‌లో నిర్వహించిన స్పందనలో పాల్గొన్నారు. వివిధ సమస్యలపై మొత్తం 280 అర్జీలు అందగా, కలెక్టర్ కొన్నింటిపై అప్పటికప్పుడే చర్యలు తీసుకున్నారు. మరికొన్నింటి పరిష్కారం కోసం సంబంధిత శాఖల అధికారులకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. అనంతరం కలెక్టర్ అధికారులతో సమీక్షించారు. అర్జీదారుడు సంతృప్తి చెందేలా నిర్ణీత గడువులోపు సమస్యలు పరిష్కరించాలన్నారు. అప్పుడే అర్జీలు రీఓపెన్ కావన్నారు. ప్రతి అర్జీకీ ఎండార్స్‌మెంట్ ఇవ్వాలన్నారు. అధికారులంతా సమన్వయంతో పనిచేస్తూ ప్రజలకు నమ్మకం పెంపొందించాలన్నారు. కార్యక్రమంలో పీఆర్ ఎస్ఈ గోపాల్‌రెడ్డి, డీఎంహెచ్‌ఓ కృష్ణారెడ్డి, డీసీహెచ్ఎస్ తిప్పేంద్రనాయక్, జిల్లా పరిశ్రమల శాఖ అధికారి చాంద్‌బాషా, పట్టు పరిశ్రమ శాఖ జేడీ పద్మమ్మ, ఆర్‌డబ్ల్యూఎస్ ఎస్ఈ రషీద్‌ఖాన్, సర్వే, ల్యాండ్ రికార్డ్స్ ఏడీ రామకృష్ణ, జిల్లా ఉద్యానశాఖ అధికారి చంద్రశేఖర్, జిల్లా వ్యవసాయాధికారి సుబ్బారావు, ఐసీడీఎస్ పీడీ లక్ష్మీకుమారి, ఏపీఎంఐపీ పీడీ సుదర్శన్, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ అధికారి శివరంగప్రసాద్, డీపీఓ విజయ్‌కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

స్పందన అర్జీల్లో కొన్ని..

- గోరంట్ల మండలం గంగంపల్లి గ్రామ సమీపంలోని క్వారీలో పేలుళ్లతో గ్రామ చెరువు కట్టతో పాటు పలు ఇళ్లకు పగుళ్లు వచ్చాయని గ్రామానికి చెందిన పలువురు రైతులు కలెక్టర్‌కు ఫిర్యాదు చేశారు. క్వారీ సమీపంలోనే వెంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం ఉందని, దాదాపు 40 ఎకరాల ఆలయ మాన్యం భూమిని రైతులు సాగు చేసుకుంటున్నారు. క్వారీ పేలుళ్లతో పొలాలకు వెళ్లాలంటే రైతులు భయపడుతున్నారన్నారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్న సదరు క్వారీపై వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు.
- బుక్కపట్నం మండలం గూనిపల్లి సర్వే నంబర్ 6-1లో 10.11 ఎకరాల భూమిని ఆర్డీఓ కోర్టు తనకు స్వాధీనం చేసిందని, అయినా అధికారులు ఇంతవరకూ ఆన్‌లైన్‌లో తన పేరు నమోదు చేయలేదని రామిరెడ్డి ఫిర్యాదు చేశారు. వెంటనే తన పేరు ఆన్‌లైన్‌లో చేర్చి భూమిపై హక్కులు కల్పించాలని కోరారు.
- చిలమత్తూరు మండలం పాలసముద్రం గ్రామ సర్వే నంబర్ 101-1ఏలోని 2.23 ఎకరాల భూమిని పదేళ్ల క్రితం తాను కొనుగోలు చేశానని, అయితే సదరు భూమిపై నాలుగేళ్ల క్రితం కొందరు అక్రమంగా ఎన్‌బీ పొందారని చిక్‌బల్లాపురంకు చెందిన కాలోజీ మార్గాని కలెక్టర్‌కు ఫిర్యాదు చేశారు. వెంటనే వారికిచ్చిన ఎన్‌బీ రద్దు చేయాలని కోరారు.
- తాను సర్వే నంబర్ 10.1 లోని ఎకరా భూమిని 50 ఏళ్లుగా సాగుచేసుకుంటున్నానని, అయితే అధికారులు ఈ భూమికి యజమానులుగా బాబాఫక్రుద్దీన్, ఇర్ఫాన్‌ల పేర్లు ఆన్‌లైన్‌లో నమోదు చేశారని హుస్సేన్ సాహెబ్ కలెక్టర్‌కు ఫిర్యాదు చేశారు. వెంటనే తన భూమిని సర్వేచేసి సరిహద్దులు చూపాలని కోరారు.

యూనివర్సిటీల్లో కొలువుల జాతర

- నోటిఫికేషన్ విడుదల

అనంతపురం: జేఎన్‌టీయూ అనంతపురం, శ్రీకృష్ణదేవరాయ విశ్వవిద్యాలయాల్లో కొలువుల జాతర ప్రారంభమైంది. చరిత్రలో కనీవినీ ఎరుగని రీతిలో అసిస్టెంట్, అసోసియేట్, ప్రొఫెసర్ పోస్టుల భర్తీకి సంబంధించి నోటిఫికేషన్‌ను సోమవారం విడుదల చేశారు. నిర్దేశించిన పోస్టులన్నీ భర్తీ చేస్తే బోధన పోస్టుల కొరత తీరి విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్య దరి చేరనుంది. ఆసక్తి గల అభ్యర్థులు ఆన్‌లైన్‌లో నవంబర్ 20లోపు దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఏపీపీఎస్సీ ఆధ్వర్యంలో రాత పరీక్ష నిర్వహిస్తారు.

- ఎస్కేయూలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టులు 107, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టులు 58, ప్రొఫెసర్ పోస్టులు 32, బ్యాక్‌లాగ్ 22 పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నారు.
- జేఎన్‌టీయూలో 157 అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, 3 అకడమిక్ నాన్ -వెకేషన్స్ (అసిస్టెంట్ లైబ్రేరియన్/అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్) పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నారు.

జేఎన్‌టీయూలో బ్యాక్‌లాగ్ పోస్టులివీ...

- అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు: 2 (ఈఈఈ (బీసీ-ఈ), మేథమేటిక్స్(బీసీ-ఏ)
- **అకడమిక్ నాన్- వెకేషన్స్ :** అసిస్టెంట్‌లైబ్రేరియన్ పోస్టు ఒకటి

రెగ్యులర్ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లు:

- **కెమికల్ ఇంజినీరింగ్ :** ఓసీ-4, బీసీ (ఏ)-1, ఎస్సీ-1
- **సివిల్ ఇంజినీరింగ్ :** ఓసీ-9, బీసీ(ఏ)- 2, బీసీ (బీ)-2, బీసీ (సీ)-1, బీసీ (డీ)-1, బీసీ(ఈ)-1, ఎస్సీ-4, ఎస్టీ-2, ఈడబ్ల్యూఎస్-2
- **సీఎస్ఈ :** ఓసీ-7, బీసీ(ఏ)-1, బీసీ(బీ)-1, బీసీ(డీ)-2, బీసీ(ఈ)-1, ఎస్సీ-2, ఎస్టీ-1, ఈడబ్ల్యూఎస్-2
- **ఈఈఈ :** ఓసీ-10, బీసీ(ఏ)-1, బీసీ(బీ)-2, బీసీ(డీ)-2, బీసీ(ఈ)-1, ఎస్సీ-3, ఎస్టీ-1, ఈడబ్ల్యూఎస్-2
- **ఈసీఈ :** ఓసీ-7, బీసీ(ఏ)-2, బీసీ(బీ)- 3, బీసీ(డీ)- 1, ఎస్సీ-3, ఎస్టీ-2, ఈడబ్ల్యూఎస్-3
- **ఫుడ్ టెక్నాలజీ :** ఓసీ-1, బీసీ(డీ)-1, బీసీ(ఈ)-1, ఎస్సీ-1

హ్యుమనిటీస్:

- **కెమిస్ట్రీ :** ఓసీ-3, బీసీ (బీ)- 2, ఎస్సీ-1, ఈడబ్ల్యూఎస్-1
- **కామర్స్:** ఓసీ-1, బీసీ(ఏ)-1, ఎస్సీ- 1
- **ఇంగ్లిష్ :** ఓసీ-4, బీసీ(బీ)-1, బీసీ (సీ)-1, ఎస్సీ-1, ఎస్టీ-1, ఈడబ్ల్యూఎస్-1
- **మేథమేటిక్స్ :** ఓసీ-1, బీసీ (ఏ)-1, బీసీ(డీ)-1, బీసీ(ఈ)- 1, ఎస్సీ -1, ఈడబ్ల్యూఎస్- 1
- **ఫిజిక్స్:** ఓసీ-4, బీసీ(ఏ)-1, బీసీ(బీ)-1, ఎస్సీ-2, ఎస్టీ-1
- **మేనేజ్‌మెంట్:** ఓసీ-2, ఎస్టీ-1, ఈడబ్ల్యూఎస్- 1
- **మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్ :** ఓసీ-11, బీసీ (ఏ)-2, బీసీ (బీ)-2, బీసీ (డీ)-2, బీసీ (ఈ)-1, ఎస్సీ-3, ఈడబ్ల్యూఎస్-2
- జేఎన్‌టీయూ అనంతపురంలో 7 ప్రొఫెసర్ పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నారు. ఇందులో సీఎస్ఈలో (ఓసీ)-1, ఈఈఈలో (ఎస్సీ)-1, ఈసీఈలో మూడు (ఓసీ-2, బీసీ-ఏ(1), ఫుడ్ టెక్నాలజీలో (ఓసీ)-1, మేనేజ్‌మెంట్ -1.
- అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్లు రెగ్యులర్ 17, బ్యాక్‌లాగ్ 7 పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నారు.

రక్త దానాన్ని ఉద్యమంలా చేపడదాం

- విద్యాసంస్థల్లో యూత్ రెడ్ క్రాస్ యూనిట్లు
- జాయింట్ కలెక్టర్ చేతన్

మాట్లాడుతున్న జేసీ చేతన్

పుట్టపర్తి అర్బన్: యువతలో సామాజిక బాధ్యతను పెంపొందించి రక్త దానాన్ని ఉద్యమంలా చేపట్టాలని జాయింట్ కలెక్టర్ చేతన్ పిలుపునిచ్చారు. సోమవారం ఆయన కలెక్టరేట్‌లోని స్పందన సమావేశ మందిరంలో రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ సభ్యులు, విద్యాశాఖ అధికారులు, పలు శాఖల అధికారులతో సమీక్షించారు. ఈ సందర్భంగా జేసీ మాట్లాడుతూ.. ప్రతి విద్యాసంస్థలోనూ యూత్ రెడ్ క్రాస్ యూనిట్లు ఏర్పాటు చేసి విరివిగా రక్తదాన శిబిరాలు ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ జిల్లా కార్యదర్శి విశ్వనాథ్ మాట్లాడుతూ... సేవా భావం, స్నేహభావం పెంపొందించేందుకు యూత్ రెడ్‌క్రాస్ యూనిట్లు ఏర్పాటు చేస్తున్నామన్నారు. ఇందులో చేరే వలంటీర్లు రక్తదానంతో పాటు మొక్కల నాటడం, పర్యావరణ పరిరక్షణ, పరిసరాల పరిశుభ్రత, రహదారి భద్రత, విపత్తు నిర్వహణ తదితర కార్యక్రమాల్లో సేవలందిస్తారన్నారు. యూత్ రెడ్ క్రాస్ యూనిట్‌కు జేసీ చేతన్ చైర్మన్‌గా వ్యవహరిస్తారని, కమిటీ సభ్యులుగా డీఈఓ మీనాక్షి, డీఎంహెచ్‌ఓ డాక్టర్ ఎస్‌వీ కృష్ణారెడ్డి, ఆర్ఐఓ సురేష్ బాబు, డీవైఈఓ రఘునాథరెడ్డి, కొత్తచెరువు జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ చంద్రమౌళి, హెచ్ఎం వెంకటరమణ, సంస్కృతి కళాశాల హెచ్‌ఓడీ నాగరాజు, ధర్మవరం పాలిటెక్నిక్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ మల్లికార్జున, కోఆర్డినేటర్ రమేష్ ఉంటారన్నారు.

ఐటీఐ ఉత్తీర్ణులైన వారికి ఆర్టీసీలో అప్రెంటిస్‌షిప్

అనంతపురం ఎడ్యుకేషన్: వివిధ ట్రేడుల్లో ఐటీఐ ఉత్తీర్ణులైన వారికి ఆర్టీసీలో అప్రెంటిస్‌షిప్ చేసే అవకాశం కల్పిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వ బాలుర ఐటీఐ ప్రిన్సిపాల్ రామమూర్తి తెలిపారు. ఈ మేరకు సోమవారం ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. డీజిల్ మెకానిక్ ట్రేడ్‌లో అనంతపురం జిల్లాలో 43, శ్రీసత్యసాయి జిల్లాలో 32, మోటార్ మెకానిక్ ట్రేడ్‌లో అనంతపురం జిల్లాలో 3, శ్రీసత్యసాయి జిల్లాలో 3, ఎలక్ట్రీషియన్ అనంతపురంలో 4, శ్రీసత్యసాయిలో 3, వెల్డర్, పెయింటర్ ట్రేడుల్లో రెండు జిల్లాల్లోనూ ఒక్కొక్కరికి అవకాశం కల్పిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. అర్హులైన వారు నవంబర్ 1 నుంచి 15వ తేదీ లోపు www. apprenticeshipindia. gov. in వెబ్‌సైట్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలన్నారు. పూర్తి సమాచారానికి కార్యాలయ వేళల్లో 73828 69399, 73828 73146 నంబర్లలో సంప్రదించాలని సూచించారు.

ఆకట్టుకున్న ఆయుధ ప్రదర్శన

ఆయుధాల గురించి విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పిస్తున్న ఎస్పీమాధవరెడ్డి

ఓపెన్ హౌస్ ప్రారంభిస్తున్న ఎస్పీ మాధవరెడ్డి

పుట్టపర్తి టౌన్: పోలీసుల అమరవీరుల సంస్మరణ వారోత్సవాల్లో భాగంగా సోమవారం పోలీస్ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన ఆయుధ ప్రదర్శన (ఓపెన్ హౌస్ ఎగ్జిబిషన్) ఆకట్టుకుంది. తొలుత ఎస్పీ మాధవరెడ్డి సిబ్బందితో కలసి ఓపెన్ హౌస్‌ను ప్రారంభించారు. అనంతరం పోలీసులు, విద్యార్థులు పోలీస్ అమరవీరులకు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు.

ఆసక్తిగా తిలకించిన విద్యార్థులు

ఓపెన్ హౌస్‌కు విచ్చేసిన ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పాఠశాల విద్యార్థులు పోలీసులు విధినిర్వహణలో ఉపయోగించే వివిధ ఆయుధాలను ఆసక్తిగా తిలకించారు. నేర స్థలంలో వేలిముద్రల సేకరణ, బాంబు డిస్పోజల్ చేసే విధానం, కంట్రోల్‌రూం, కమ్యూనికేషన్స్ పనితీరు, డాగ్‌స్క్వాడ్ పనితీరుతో పాటు ఏకే 47, తుపాకీ, కార్బన్ ఆయుధాలపై పోలీసులు విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పించారు. 207 వజ్ర, ల్యాండ్‌మైన్ ప్రూఫ్ వాహనం, డ్రోన్ కెమెరాల పనితీరు గురించి వివరించారు. విద్యార్థుల సందేహాలన్నీ పోలీసు సిబ్బంది ఓపికతో నివృత్తి చేశారు. పోలీసు జాగిలం విన్యాసాలు విద్యార్థులను ఎంతగానో ఆకట్టుకున్నాయి.

అవగాహన అవసరం

పోలీసుల విధినిర్వహణ, ఉపయోగించే ఆయుధాలపై ప్రతి ఒక్కరూ అవగాహన కలిగి ఉండాలని ఎస్పీ మాధవరెడ్డి అన్నారు. 'ఓపెన్ హౌస్' ప్రారంభం సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ...విధి నిర్వహణలో ప్రాణాలు అర్పించి అమరులైన పోలీసులు త్యాగాలు అందరం గుర్తుంచుకోవాలన్నారు. అమరులను స్మరించుకోవడానికి అక్టోబర్ 21 నుంచి 31వ తేదీ వరకూ సంస్మరణ వారోత్సవాలు నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. అందులో భాగంగానే పోలీసులు విధి నిర్వహణలో ఉపయోగించే ఆయుధాలపై విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పించేందుకు ఓపెన్ హౌస్ నిర్వహిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. కార్యక్రమంలో అడిషనల్ ఎస్పీ విష్ణు, ఏఆర్ డీఎస్పీ విజయకుమార్, డీఎస్పీలు వాసుదేవన్, వరప్రసాద్, స్పెషల్ బ్రాంచ్ సీఐ రవీంద్రారెడ్డి, సీఐలు రామయ్య, శ్రీహర్ష, కొండారెడ్డి, ఆర్ఐలు నారాయణ, రాజశేఖరరెడ్డి, టైటాస్, ఆర్ ఎస్ఐలు వెంకటేశ్వర్లు, రాజు, ప్రదీప్‌సింగ్‌తోపాటు విద్యార్థులు, పోలీసు సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

క్లుప్తంగా

ఆటో ఢీకొని వ్యక్తి మృతి

మృతుడు లాలాసాహెబ్

కనగానపల్లి: ఆటో ఢీకొన్న ఘటనలో ద్విచక్ర వాహన దారుడు మృతి చెందాడు. మరొకరు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. పోలీసులు తెలిపిన మేరకు... అనంతపురం జిల్లా బెళుగుప్ప మండలం గుండ్లపల్లికి చెందిన నక్కల లాలాసాహెబ్ (36), మురళి వ్యక్తిగత పనిపై ఆదివారం కనగానపల్లి మండలానికి వచ్చారు. రాత్రికి పనిముగించుకుని గుంతలపల్లి వైపు నుంచి ద్విచక్ర వాహనంపై బయలుదేరిన వారు తగరకుంట రహదారిలో పాతపాళ్యం సమీపంలోకి చేరుకోగానే ఎదురుగా వచ్చిన ఆటో ఢీకొంది. ఘటనలో ద్విచక్ర వాహనంపై ప్రయాణిస్తున్న ఇద్దరూ తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. క్షతగాత్రులను వెంటనే అనంతపురంలోని సర్వజనాస్పత్రికి స్థానికులు తరలించారు. చికిత్సకు స్పందించక నక్కల లాలా సాహెబ్ మృతి చెందాడు. ఘటనపై కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేపట్టినట్లు ఎస్‌ఐ హనుమంతరెడ్డి తెలిపారు.

పెళ్లింట విషాదం

• కుమారుడి వలీమాలో తండ్రి హఠాన్మరణం

రాయదుర్గం టౌన్: పెళ్లింట విషాదం నెలకొంది. కుమారుడి వలీమా (రిసెప్షన్) రోజు తండ్రి హఠాన్మరణంతో ఆ కుటుంబంలో విషాదఛాయలు అలుముకున్నాయి. వివరాలు... రాయదుర్గంలోని పాపట్ల వీధికి చెందిన సునార్ అజీజ్ సాహెబ్ (65)కు నలుగురు కుమారులు, ఓ కుమార్తె ఉన్నారు. మూడో కుమారుడు యూనస్‌కు రాయదుర్గం మండలం డి.కొండాపురం గ్రామానికి చెందిన యువతితో ఆదివారం నిఖా జరిగింది. ఈ క్రమంలో రాయదుర్గంలోని షాదీఖానాలో సోమవారం వలీమా కార్యక్రమాన్ని పెళ్లి కొడుకు తరఫు వారు ఏర్పాటు చేశారు. కుమారుడి నిఖాలో సంతోషంగా, ఆరోగ్యంగా తిరుగాడిన అజీజ్ సాహెబ్ సోమవారం ఉదయం 11 గంటలకు షాదీఖానాలో ఉన్నఫళంగా కుప్పకూలాడు. కుటుంబసభ్యులు చూస్తుండగానే ఆయన కన్నుమూశారు. ఘటనతో ఒక్కసారిగా రోదనలు మిన్నంటాయి. సోమవారం రాత్రి ఆయన అంత్యక్రియలను నిర్వహించారు.

విద్యుదాఘాతంతో యువ రైతు మృతి

పుట్టపర్తి టౌన్: విద్యుత్ షాక్‌కు గురై ఓ రైతు మృతి చెందాడు. పోలీసులు తెలిపిన మేరకు... బుక్కపట్నం మండలం పాముదుర్తి గ్రామానికి చెందిన రైతు షేక్ బాబావలి (39) తనకున్న పొలంలో మల్లె సాగు చేపట్టాడు. ఈ క్రమంలో సోమవారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు పంటకు నీరు పెట్టేందుకు వెళ్లిన ఆయన పని ముగియగానే మోటార్ ఆఫ్ చేసేందుకు స్టార్టర్ బటన్ నొక్కాడు. అప్పటికే చేతి వేళ్లు తడిగా ఉండడంతో ఒక్కసారిగా షాక్‌కు గురై అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. సాయంత్రమైన భర్త ఇంటికి రాకపోవడంతో కుటుంబసభ్యులు పొలం వద్దకెళ్లి విగతజీవిగా పడి ఉన్న బాబావలిని చూసి బోరున విలపించారు. మృతుడికి భార్య, ఇద్దరు కుమారులు ఉన్నారు. ఘటనపై కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేపట్టినట్లు ఎస్‌ఐ నరసింహుడు తెలిపారు.

ఆయన ఇండియన్ ఎయిర్‌ఫోర్స్‌లో పనిచేసి రిటైరయ్యారు. సొంతూరిలో ఏదో పని చేసే క్రమంలో కార్పెంటింగ్‌పై ఆసక్తి మళ్లింది. చిన్న చిన్న వస్తువులు తయారు చేయడం ప్రారంభించారు. అలా మొదలైన ఆయన అలవాటు.. నేడు చూడచక్కని కళాఖండాలు సృష్టించే దశకు చేరుకుంది. మనం వృథాగా పడేసే వస్తువులు సైతం ఆయన చేతిలో పడితే అద్భుతంగా రూపుదిద్దుకుంటున్నాయి.

- వృథా వస్తువులకు జీవం పోస్తున్న ఎయిర్‌ఫోర్స్ మాజీ ఉద్యోగి
- రిటైరయ్యాక సమాజానికి అవిశ్రాంత సేవలు
- పర్యావరణ పరిరక్షణపై విస్తృత అవగాహన కార్యక్రమాలు
- ఆదర్శంగా నిలుస్తున్న లక్ష్మీనారాయణ

టెంకాయ చిప్పలు, మట్టలతో తయారుచేసిన వివిధ రకాల వస్తువులు

చూడచెక్కని సంకల్పం

చెక్కతో తయారు చేసిన అయోధ్య రామాలయం నమూనా

లక్ష్మీనారాయణ చెక్కతో నిర్మించుకున్న ఇల్లు

సాక్షి, అనంతపురం డెస్క్: గార్లదిన్నె మండలం కల్లూరుకు చెందిన లక్ష్మీనారాయణ ఇండియన్ ఎయిర్‌ఫోర్స్‌లో 1974 సంవత్సరంలో చేరారు. 20 ఏళ్లపాటు రాడార్ విభాగంలో సేవలందించి 1994లో ఉద్యోగ విరమణ పొందారు. రిటైర్డ్ అయ్యాక కొంతకాలం కలప వ్యాపారం చేశారు. ఈ క్రమంలోనే ఆయనకు చెక్క ముక్కలతో వస్తువులు చేసే కళ అబ్బింది. వృథాగా పడేసే చెక్కలతో సైతం మంచి కళాకృతులు రూపొందించారు. టెంకాయ చిప్పలు, మట్టలతో ఆయన తయారుచేసిన అలంకరణ వస్తువులు, చీనీ చెట్టు మొదలుతో రూపొందించిన కంప్యూటర్ టేబుల్, యుద్ధ విమానాల మోడల్స్, చెక్క ఉయ్యాల తదితర వాటిని చూస్తే ఎవరైనా ఔరా అనాల్సిందే!

అద్భుతం.. అయోధ్య ఆలయ నమూనా

గత ఏడాది డిసెంబర్‌లో కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి లక్ష్మీనారాయణ ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని అయోధ్యను సందర్శించారు. అక్కడ జరుగుతున్న రామాలయ నిర్మాణ పనులు, నమూనాను తిలకించారు. ఈ క్రమంలోనే 90 ఏళ్ల పైబడిన తన తల్లి ఈ ఆలయం ఎప్పుడు పూర్తవుతుందో... తాను చూడగలనో లేదో అనడం లక్ష్మీనారాయణను ఆలోచనలో పడేసింది. ఇంటికి చేరుకున్నా అదే ఆలోచన. ఎలాగైనా ఆలయ నమూనా రూపొందించి తల్లిని ఆనందింపజేయాలనుకున్నారు. కొన్ని టేకు చెక్కలు సేకరించి.. రోజుకు పది గంటల చొప్పున మూడు నెలలు శ్రమించి అయోధ్య రామాలయ నమూనాను అద్భుతంగా తీర్చిదిద్దారు. తల్లికి కానుకగా అందజేశారు. రామయ్య ఆలయాన్ని చూసిన ఆనందం కంటే.. కుమారుడు తనపై కనబరిచిన ప్రేమతో ఆ తల్లి హృదయం ఉప్పొంగిపోయింది.

కం'ట్రీ హౌస్'

ఉద్యోగ విధుల్లో భాగంగా లక్ష్మీనారాయణ ఎక్కువగా మేఘాలయ, అస్సాం, కశ్మీర్ ప్రాంతాల్లో గడిపారు. అక్కడ అడవులు ఎక్కువ. మనలాగా కాంక్రీట్, ఇటుకలతో నిర్మించినట్లుగా కాకుండా చెక్కతో రూపొందించిన ఇళ్లే ఎక్కువగా ఉంటాయి. చల్లదనం ఇచ్చే అలాంటి ఇళ్లలోనే లక్ష్మీనారాయణ ఎక్కువగా నివసించారు. ప్రకృతితో మమేకమై, అడవి అందాలను ఆస్వాదిస్తూ గడిపారు. కానీ, ఉద్యోగ విరమణ పొందాక ఇంటికి చేరుకున్న ఆయనకు ఇక్కడి కాంక్రీట్ జంగిల్ చూసి ఆందోళన మొదలైంది. ఈశాన్య భారతంలో మాదిరి ఉండే చెక్క ఇల్లు నిర్మించాలనుకున్నారు. అనుకున్నదే తడువుగా కల్లూరులోని సొంత స్థలంలో ఇంటి నిర్మాణానికి ఉపక్రమించారు. కేవలం రూ.3 లక్షలతో తక్కువ సమయంలోనే రెండంతస్తుల 'చెక్క'నైన ఇల్లు నిర్మించుకున్నారు. ఇంటి చుట్టూ రకరకాల పూలు, ఆకుకూరలు, కూరగాయల మొక్కలే కాకుండా అల్ల నేరేడు, మామిడి తదితర పండ్లమొక్కలు కూడా పెంచుతున్నారు. పచ్చని చెట్ల నడుమ ఆహ్లాదకర వాతావరణంలో కనిపించే ఆ కం'ట్రీ హౌస్'ను చూసి ఆశ్చర్యపోని వారు ఉండరంటే అతిశయోక్తి కాదు.

సమాజ సేవలోనూ ముందంజ

ఒకప్పుడు దేశ సేవలో తరించిన లక్ష్మీనారాయణ.. ప్రస్తుతం విశ్రాంత జీవనంలోనూ అవిశ్రాంత సేవ చేస్తున్నారు. వివిధ విద్యాసంస్థల్లో ఉచితంగా 'స్పోకెన్ ఇంగ్లిష్' తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు. అందుకు సంబంధించిన మెటీరియల్ సొంత డబ్బుతో జిరాక్స్ చేయించి ఉచితంగా అందజేస్తున్నారు. స్వతహాగా ప్రకృతి ప్రేమికుడైన ఆయన ప్లాస్టిక్‌తో కలిగే అనర్థాలపై అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు. పర్యావరణహితంగా జీవనం సాగించాలని పిలుపునిస్తున్నారు. ఆయన సేవలను మెచ్చిన అఖిలభారత తెలుగు సమాఖ్య వారు జాతీయ ఉత్తమ పౌరుడి అవార్డుతో సత్కరించారు

పర్యావరణాన్ని పరిరక్షిద్దాం..

రిటైర్డ్ అయ్యాక ఖాళీగా ఉండటం ఎందుకని కలప వ్యాపారం ప్రారంభించా. ఎందుకో తెలీదు గానీ వడ్రంగి పనిపై ఆసక్తి కలిగింది. అలా చెక్క వస్తువులు తయారు చేయడం ప్రారంభించా. పర్యావరణ పరిరక్షణపై అందరూ అవగాహన కలిగి ఉండాలి. అలాగే సమాజానికి సేవ చేయాలి. నేను ఖాళీ సమయాల్లో పలు స్కూళ్లలో విద్యార్థులకు పాఠాలు కూడా చెబుతున్నా.

– లక్ష్మీనారాయణ, ఎయిర్‌ఫోర్స్ రిటైర్డ్ ఉద్యోగి

చెట్టు మొదలుతో తయారు చేసిన టేబుళ్లు

వ్యక్తి దుర్మరణం

మృతుడు రమేష్‌నాయక్

సోమందేపల్లి: ఐచర్ బోల్తా పడిన ఘటనలో ఓ వ్యక్తి దుర్మరణం పాలయ్యాడు. పోలీసులు తెలిపిన మేరకు... కర్ణాటకలోని పావగడ తాలూకా శ్రీరాంపురంనాయక్ తండాకు చెందిన రైతు రమేష్ నాయక్ (40) తన టమాట పంటను ఐచర్ వాహనంలో లోడు చేసుకుని విక్రయించేందుకు ఆదివారం బెంగళూరుకు వెళ్లాడు. అక్కడ పని ముగించుకుని సోమవారం తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు. సోమందేపల్లి మండలం నల్లగొండ్రాయనపల్లి సమీపంలో చేరుకోగానే మలుపులో వాహన వేగాన్ని నియంత్రించుకోలేక పోవడంతో ఐచర్ బోల్తాపడింది. ఘటనలో రమేష్ నాయక్ అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. తీవ్రంగా గాయపడిన డ్రైవర్ సునీల్ నాయక్‌ను స్థానికులు వెంటనే పెనుకొండలోని ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. ఘటనపై కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేపట్టినట్లు సీఐ రాజారమేష్, ఎస్‌ఐ విజయ్‌కుమార్ తెలిపారు.

మాయ మాటలతో భూమి కాజేశారు

- ఎస్పీ ఎదుట వాపోయిన బాధితులు
- 'పోలీసు స్పందన'కు 48 వినతులు

ఎస్పీ మాధవరెడ్డికి అందజేసిన ఫిర్యాదు చూపుతున్న నసీమాబేగం, షబానా బేగం

పుట్టపర్తి టౌన్: మాయ మాటలతో తమ భూమిని కాజేశారంటూ ఎస్పీ మాధవరెడ్డికి బాధిత మహిళలు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ మేరకు జిల్లా పోలీసు కార్యాలయంలో సోమవారం నిర్వహించిన స్పందన కార్యక్రమంలో ఎస్పీని కలిసి వినతి పత్రం అందజేసి, మాట్లాడారు. బాధితుల సమాచారం మేరకు... కదిరికి చెందిన నసీమా బేగం, షబానా బేగంకు గాండ్లపెంట మండలం మద్దిమడుగు రెవెన్యూ పరిధిలో సర్వే నంబర్ 91, 92లో 3.50 ఎకరాల భూమి ఉంది. కొంత కాలం క్రితం ఆ భూమి మంచి ధరతో అమ్ముడు పోతుందని, తాము అమ్మిస్తామంటూ సాయి దేవానద్, దేవానంద్ అనే వ్యక్తులు నమ్మబలికారు. తరచూ కలుస్తూ మాయమాటలతో నమ్మించి ఈ ఏడాది జూలై 3న భూమిని రిజిస్టర్ చేయించుకున్నారు. బాధిత మహిళలకు తెలుగు రాకపోవడంతో సులువుగా మోసగించారు. ఆలస్యంగా ఈ విషయం తెలుసుకుని బాధిత మహిళలు నిలదీస్తే అనుచరులతో కలసి దౌర్జన్యానికి పాల్పడుతున్నారు. పైగా ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసు బనాయించి, అంతు చూస్తామంటూ బెదిరిస్తున్నారు. దీనిపై మూడు నెలల క్రితం కదిరి పోలీసు స్టేషన్‌లోను, ఎస్పీ స్పందన కార్యక్రమంలోనూ వినతులు అందజేసినా తమకు న్యాయం జరగలేదని, ఇప్పటికైనా తమకు న్యాయం చేయాలంటూ బాధిత మహిళలు విన్నవించారు. కాగా, వివిధ సమస్యలపై పోలీసు స్పందన కార్యక్రమానికి 48 వినతులు అందాయి. ఎస్పీ స్వయంగా అర్జీలు స్వీకరించి, బాధితులతో మాట్లాడారు. సమస్య తీవ్రత తెలుసుకుని పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకోవాలని సంబంధిత స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్లను ఆదేశించారు. కార్యక్రమంలో అడిషనల్ ఎస్పీ విష్ణు, దిశ డీఎస్పీ వరప్రసాద్, లీగల్ అడ్వైజర్ సాయినాథరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

అంతర్ జిల్లా ఫుట్‌బాల్ పోటీలకు ఎంపిక

అనంతపురం: ఎస్‌జీఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో త్వరలో కర్నూలు జిల్లా ఎమ్మిగనూరులో జరిగే అంతర్ జిల్లా ఫుట్‌బాల్ పోటీల్లో ప్రాతినిధ్యం వహించే అండర్–17 జిల్లా బాలుర జట్టు ఎంపిక ప్రక్రియను సోమవారం ఆర్డీటీ స్టేడియంలో నిర్వహించారు. మొత్తం 400 మంది విద్యార్థులు పాల్గొనగా, వీరిలో ప్రతిభ కనబరిచిన వారిని జిల్లా జట్టుకు ఎంపిక చేశారు. ఎంపికైన వారిలో దినేష్, తన్మిత్ సాయి, సంపత్, ఎం.అరవింద్, సాగర్, ఉదయ్‌కుమార్, రిషితేజ, వరుణ్ తేజ్, ఎస్.సంతోష్ సాయి, అభినయ్‌రెడ్డి, వేణుగోపాల్, శ్రీవికాస్, సాయిచరణ్, చిదానందసాయి, జి.అరవింద్, సిద్ధిక్, పవన్ ఉన్నారు. ఈ ప్రక్రియను ఉభయ జిల్లాల ఎస్‌జీఎఫ్ కార్యదర్శులు బి.సుగుణమ్మ, అంజన్న, జిల్లా కో–ఆర్డినేటర్ ఎల్. నాగరాజు పర్యవేక్షించారు.

సరిహద్దులో మలేరియా కట్టడికి చర్యలు

- ఇరు రాష్ట్రాల అధికారులు పరస్పర సహకారంతో ముందుకెళ్లాలి
- వైద్య ఆరోగ్య శాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ రామ్‌నాథ్‌రావు

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న రామ్‌నాథ్‌రావు

మడకశిర: ఆంధ్ర, కర్ణాటక సరిహద్దు గ్రామాల్లో మలేరియా వ్యాధి ప్రబలకుండా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటోందని రాష్ట్ర వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ రామ్‌నాథ్‌రావు తెలిపారు. ఈక్రమంలో ఇరురాష్ట్రాల వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ అధికారులు మలేరియా వ్యాధిపై పరస్పరం సమాచారాన్ని బదిలీ చేసుకుంటూ ముందుకెళ్లాలని కోరారు. సోమవారం స్థానిక ఏరియా ఆస్పత్రిలో మలేరియా వ్యాధి నివారణపై ఆంధ్ర, కర్ణాటక వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ అధికారులు సమావేశమయ్యారు. సరిహద్దు గ్రామాల్లో మలేరియా వ్యాధి వ్యాప్తి చెందకుండా తీసుకోవాల్సిన ముందు జాగ్రత్త చర్యలపై రెండు రాష్ట్రాల అధికారులు చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా రామ్‌నాథ్‌రావు మాట్లాడుతూ... మలేరియా వ్యాధిని ప్రబలకుండా ఉండేందుకు వలస కార్మికులపై దృష్టి సారించాలని సూచించారు. వారికి ఎప్పటికప్పుడు రక్త పరీక్షలు నిర్వహించాలన్నారు. అలాగే గ్రామాల్లో మలేరియా వ్యాధిపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించాలని సూచించారు. డిప్యూటీ డీఎంహెచ్‌ఓ డాక్టర్ మంజువాణి మాట్లాడుతూ... ప్రతి శుక్రవారం డ్రైడే నిర్వహించాలన్నారు. ఇంటింటికీ వెళ్లి డ్రై డేపై ప్రజలకు వివరించాలన్నారు. జిల్లా మలేరియా నివారణాధికారి కుళ్లాయప్పనాయక్ మాట్లాడుతూ... గ్రామాల్లో దోమల నివారణకు ఆయా మండలాల ఎంపీడీఓలు, గ్రామ కార్యదర్శులతో మాట్లాడి ఫాగింగ్ చేసే విధంగా చూడాలని కోరారు. సమావేశంలో అనంతపురం జిల్లా మలేరియా నివారణాధికారి ఓబులు, జిల్లా అసిస్టెంట్ మలేరియా నివారణాధికారి లక్ష్మీనాయక్, మలేరియా సబ్ యూనిట్ల అధికారులు షమీముల్లా, శివన్న, రమణ, పీహెచ్‌సీల డాక్టర్లు, సూపర్‌వైజర్లు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

పీహెచ్‌సీల్లో మెరుగైన వైద్య సేవలందించాలి

పీహెచ్‌సీల్లో మెరుగైన వైద్య సేవలందించాలని వైద్యాధికారులను వైద్య ఆరోగ్యశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ రామనాథరావు ఆదేశించారు. మడకశిర మండలం కదిరేపల్లి పీహెచ్‌సీని సోమవారం ఆయన తనిఖీ చేశారు. పలు రికార్డులు పరిశీలించారు. ఓపీ వివరాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. పీహెచ్‌సీ సమస్యలపై ఆరా తీశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ పీహెచ్‌సీల్లో సమయపాలన పాటించాలన్నారు. రోగులకు అందుబాటులో ఉంటూ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు తీసుకురావాలన్నారు. విధి నిర్వహణలో నిర్లక్ష్యం వహిస్తే చర్యలు తప్పవని హెచ్చరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన వెంట స్థానిక వైద్యాధికారి వెంకటేశ్వర్లు ఉన్నారు.

అత్తింటి వేధింపులు.. వివాహిత బలవన్మరణం

పద్మావతి (ఫైల్)

ధర్మవరం అర్బన్: అత్తింటి వేధింపులు తాళలేక ఓ వివాహిత ఆత్మహత్య చేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన మేరకు... ధర్మవరంలోని బాలాజీనగర్‌కు చెందిన వెంకట్రాముడు కుమారుడు వెంకటరాముడికి అనంతపురం జిల్లా గార్లదిన్నె మండలం ఎగువపల్లికి చెందిన వెంకటాద్రి, వెంకటలక్ష్మి దంపతుల రెండో కుమార్తె పద్మావతితో పదేళ్ల క్రితం వివాహమైంది. చీరల పాలీష్ పనులతో జీవనం సాగించేవారు. మూడేళ్ల పాటు వారి కాపురం సజావుగా సాగింది. అనంతరం ఏదో ఒక సాకుతో భర్త, అత్త, మామ, ఆడపడుచు వేధించసాగారు. ఇటీవల పుట్టింటికి కూడా వెళ్లనివ్వకుండా అడ్డుకున్నారు. తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు ఫోన్ చేస్తే మాట్లాడనివ్వకుండా వేధించేవారు. దీంతో జీవితంపై విరక్తి పెంచుకున్న పద్మావతి ఆదివారం రాత్రి ఇంట్లో చీరతో ఫ్యాన్‌కు ఉరివేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకుంది. విషయం తెలుసుకున్న ధర్మవరం రెండో పట్టణ సీఐ అశోక్‌కుమార్, సిబ్బంది సోమవారం ఉదయం అక్కడకు చేరుకుని పరిశీలించారు. మృతురాలి తల్లిదండ్రులకు సమాచారం అందించడంతో వారు ధర్మవరానికి చేరుకుని కుమార్తె మృతదేహాన్ని చూసి కన్నీరు మున్నీరుగా విలపించారు. తమ కుమార్తె ఆత్మహత్యకు భర్త, అత్త, మామ, ఆడపడుచు జ్యోతి కారణమంటూ మృతురాలి తండ్రి వెంకటాద్రి ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేపట్టారు.

3 నుంచి రొయ్యలు, చేపల ఫుడ్ ఫెస్టివల్

పోస్టర్లు ఆవిష్కరిస్తున్న కలెక్టర్ అరుణ్‌బాబు, అధికారులు

పుట్టపర్తి అర్బన్: కర్నూలులోని రావూరి గార్డెన్స్ వేదికగా నవంబర్ 3, 4, 5తేదీల్లో జరిగే రొయ్యలు, చేపల ఫుడ్ ఫెస్టివల్‌ను ప్రతి ఒక్కరూ సందర్శించాలని కలెక్టర్ అరుణ్‌బాబు పిలుపునిచ్చారు. ఇందుకు సంబంధించి పోస్టర్లను సోమవారం కలెక్టరేట్‌లో ఆయన ఆవిష్కరించి, మాట్లాడారు. మత్స్య శాఖ, భూమి ఆర్గానిక్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న ఈ ఫెస్టివల్‌లో నాణ్యమైన ఆరోగ్యకరమైన వివిధ రకాల రొయ్యలు, చేపలతో తయారైన ఆహార ఉత్పత్తులు అందుబాటులో ఉంటాయన్నారు. ప్రధానంగా రొయ్యలు, చేపల పెంపకంపై చైతన్యపరిచేందుకు ఏర్పాటు చేస్తున్న ఈ ఫెస్టివల్‌ను ప్రతి ఒక్కరూ సందర్శించి, అవగాహన పెంచుకోవాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో డీఆర్వో కొండయ్య, ఆర్డీఓ భాగ్యరేఖ, జిల్లా వ్యవసాయాధికారి సుబ్బారావు, సెరికల్చర్ జేడీ పద్మమ్మ, డీఆర్‌డీఏ పీడీ నరసయ్య, హౌసింగ్ పీడీ చంద్రమౌళిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఎం-ఫార్మసీ ఫలితాల విడుదల

అనంతపురం: జేఎన్‌టీయూ (ఏ)పరిధిలో ఈ ఏడాది జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ మాసాల్లో నిర్వహించిన ఎం-ఫార్మసీ నాలుగో సెమిస్టర్ (ఆర్–21) రెగ్యులర్, నాలుగో సెమిస్టర్ (ఆర్–17) సప్లిమెంటరీ, ప్రీ పీహెచ్‌డీ (వింటర్ సెషన్) పరీక్ష ఫలితాలు విడుదలయ్యాయి. ఈ మేరకు వర్సిటీ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎవాల్యుయేషన్స్ ప్రొఫెసర్ ఈ.కేశవరెడ్డి, కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎగ్జామినేషన్స్ ప్రొఫెసర్ బి.చంద్రమోహన్‌రెడ్డి సోమవారం ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. ఫలితాలు జేఎన్‌టీయూ వెబ్‌సైట్‌లో అందుబాటులో ఉంచినట్లు పేర్కొన్నారు.

జగదీశ్వర్‌కు అబ్దుల్ కలాం ఎక్స్‌లెన్సీ అవార్డు

అవార్డు అందుకుంటున్న జగదీశ్వర్

పుట్టపర్తి అర్బన్: ఇటీవల రాష్ట్ర స్థాయి ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు అందుకున్న పుట్టపర్తి మండలం ప్రశాంతిగ్రామం ఉపాధ్యాయుడు దేవాంగం జగదీశ్వర్‌ను మరో అవార్డు వరించింది. ఆదివారం హైదరాబాద్‌లో జరిగిన డాక్టర్ ఏపీజే అబ్దుల్ కలాం జయంతి వేడుకలను పురస్కరించుకుని అబ్దుల్ కలాం నేషనల్ ఎక్స్‌లెన్సీ అవార్డు–2023ను ఆయనకు నిర్వాహకులు అందజేశారు. ఆల్ ది బెస్ట్ ఆర్ట్స్ అకాడమీ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో జస్టిస్ చంద్రయ్య, జస్టిస్ జైస్వాల్ చేతుల మీదుగా ఆయన అవార్డు అందుకున్నారు.

వైభవంగా చింతలరాయుడి చక్రస్నానం

చక్రస్నానం నిర్వహిస్తున్న అర్చకులు

తాడిపత్రి అర్బన్: చింతల వేంకటరమణస్వామి వార్షిక బ్రహ్మోత్సవాల చివరి రోజైన సోమవారం చక్ర స్నానం వేడుకగా జరిగింది. ఎమ్మెల్యే కేతిరెడ్డి పెద్దారెడ్డి తనయుడు కేతిరెడ్డి హర్షవర్ధన్‌రెడ్డి, ఆలయ ధర్మకర్తల మండలి అధ్యక్షుడు వేలూరి మురళీప్రసాద్‌రెడ్డి కుటుంబ సమేతంగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేక పూజలు చేసిన సుదర్శన చక్రత్తాళ్వారును ఉదయం 9 గంటలకు పుష్కరణి వద్దకు పల్లకీలో చేర్చారు. మంగళవాయిద్యాల నడుమ అర్చకులు చక్రత్తాళ్వారుకు తిరుమంజనం, పవిత్ర తులసి దళాలతో పూజలు నిర్వహించారు. అనంతరం పుష్కరణిలో చక్రస్నానం చేయించారు.

చికిత్స పొందుతూ యువకుడి మృతి

గాండ్లపెంట: ఆత్మహత్యాయత్నం చేసిన యువకుడు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందాడు. పోలీసులు తెలిపిన మేరకు.... గాండ్లపెంట మండలం మద్దివారిగొంది గ్రామ పంచాయతీ కోటపల్లికి చెందిన మద్దే లక్ష్మీనారాయణ(28) గత ఆరు నెలలుగా తీవ్రమైన తల నొప్పితో బాధపడేవాడు. నొప్పి తీవ్రత భరించలేక అప్పుడప్పుడు స్పృహ కోల్పోయేవాడు. దీంతో పలు ఆస్పత్రుల్లో కుటుంబసభ్యులు చికిత్స చేయించారు. అయినా ఫలితం లేకపోవడంతో జీవితంపై విరక్తి పెంచుకున్న లక్ష్మీనారాయణ ఈ నెల 28న ఇంట్లోనే విషపూరిత ద్రావకం తాగాడు. విషయం గమనించిన తండ్రి నరసింహులు వెంటనే కదిరి ప్రభుత్వాస్పత్రికి తీసుకెళ్లాడు. ప్రథమ చికిత్స అనంతరం మెరుగైన వైద్యం కోసం డాక్టర్ల సూచన మేరకు అనంతపురానికి తరలించారు. చికిత్సకు స్పందించక సోమవారం ఉదయం 11 గంటలకు మృతి చెందాడు. కాగా, మృతుడి భార్య లక్ష్మి ఆరు నెలల గర్భిణి. ఘటనపై నరసింహులు ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి, దర్యాప్తు చేపట్టినట్లు ఎస్‌ఐ వెంకటనారాయణ తెలిపారు.

దేశాభివృద్ధికి అవినీతే అవరోధం

• నిఘా వారోత్సవాల్లో డీఆర్‌ఎం మనీష్ అగర్వాల్

ప్రమాణం చేయిస్తున్న డీఆర్‌ఎం మనీష్ అగర్వాల్

గుంతకల్లు: అవినీతి, అక్రమాల కారణంగా దేశాభివృద్ధి కుంటు పడుతోందని డీఆర్‌ఎం మనీష్ అగర్వాల్ అన్నారు. నిఘా వారోత్సవాల సందర్భంగా అవినీతి రహిత సమాజానికి పాటుపడతామని డీఆర్‌ఎం కార్యాలయ ఆవరణలో సోమవారం అధికారులు, ఉద్యోగులతో ఆయన ప్రమాణం చేయించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ.. ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక అంశాల్లో అవినీతి రాజ్యమేలకుండా చూడాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. లంచగొండితనానికి ఉద్యోగులు దూరంగా ఉండాలన్నారు. కార్యక్రమంలో ఏడీఆర్‌ఎంలు సూర్యనారాయణ, యు.సుధాకర్, సీనియర్ డీపీఓ జయశంకర్‌చౌహాన్, సీనియర్ డీసీఎం మనోజ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విశిష్ట గాయని రావు బాలసరస్వతీదేవి వైఎస్సార్ జీవన సాఫల్య పురస్కారం అందుకోనున్న సందర్భంగా...

గాన సరస్వతి

పువ్వుకు రాగం అబ్బితే ఎలా ఉంటుంది?
ఆ పువ్వు స్వరాన్ని ఎలా సవరించుకుంటుంది?
ఆ తావి గానాన్ని ఎలా శ్రుతి చేసుకుంటుంది?
అక్షరాలను పూలరెక్కల్లా పొదివి పట్టుకుంటుంది.
సరిగమలు కందకుండా సున్నితంగా గానం చేస్తుంది.
ఆ గాన సరస్వతి... మన రావు బాలసరస్వతీదేవి.

పువ్వు పాడితే ఎలా ఉంటుందో... రావు బాల సరస్వతీదేవి పాట వింటే తెలుస్తుంది. హైదరాబాద్, మణికొండలోని గాయత్రి ప్లాజాలో ఆమె ఫ్లాట్ గోడలు ఆ గానసరస్వతి రాగాలను నిత్యం వింటుంటాయి. తొంభై ఐదేళ్ల వయసులో కూడా ఆమె స్వరంలో రాగం శ్రుతి తప్ప లేదు. తొంభై ఏళ్లుగా సాగుతున్న సాధనతో ఆ స్వరం అద్దుకున్న తియ్యదనం అది. పారిజాత పువ్వులాంటి మృదుత్వం ఆమె రాగానిది. ఆ గొంతు సన్నజాజి మొగ్గలా పరిమళం వెదజల్లుతోందిప్పటికీ. ఆ సుమధుర గానాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తించింది. తొమ్మిది దశాబ్దాల ఆమె సంగీత సేవను గౌరవిస్తోంది. నవంబర్ ఒకటవ తేదీన (రేపు) ఆమె వైఎస్సార్ జీవన సాఫల్య పురస్కారం అందుకోనున్నారు.

పాట రికార్డింగ్ సమయంలో ఆరేళ్ల బాల సరస్వతీదేవి

గ్రామఫోన్ నుంచి సీడీల వరకు

సరస్వతి నాలుగవ ఏట నుంచి వేదికల మీద పాడుతున్నారు. ఆరవ ఏట హెచ్.ఎం.వి కంపెనీ ఆమె పాటను గ్రామ ఫోన్‌లో రికార్డు చేసింది. తెలుగు సినిమాలో తొలి నేపథ్య గాయనిగా రికార్డు ఆమెదే. ఆకాశవాణి కేంద్రాలు మద్రాసు, విజయవాడ స్టేషన్‌ల కోసం ప్రారంభగీతం పాడిన రికార్డు కూడా ఆమెదే. తెలుగు, తమిళ, కన్నడ భాషలతోపాటు సింహళ గీతాలనూ ఆలపించారు. బాలనటిగా, బాల గాయనిగా సినీరంగం ఆమెను గారం చేసింది. పేరు ముందు 'బాల'ను చేర్చింది. కర్ణాటక సంగీతం, హిందూస్థానీ సంగీతాలు సాధన చేసింది. సినిమా షూటింగ్‌ల కారణంగా స్కూలుకెళ్లడం కుదరకపోవడంతో ఆమె చదువు కోసం ట్యూటర్ ఇంటికి వచ్చి పాఠాలు చెప్పేవారు. ఆమెకు ఇంగ్లిష్ నవలలు చాలా ఇష్టం. ఆ అలవాటును ఇప్పటికీ కొనసాగిస్తున్నారు. గ్రామఫోన్ రికార్డుల కాలం నుంచి క్యాసెట్ టేప్‌లో రికార్డ్ చేసే టెక్నాలజీని చూశారు. సీడీలు, ఎంపీత్రీలనూ చూశారు. టెక్నాలజీతోపాటు అప్‌డేట్ అవుతూ వచ్చారు. కానీ, సినిమా సంగీతం, సాహిత్యంలో వచ్చిన భాషా పరంగా విలోమమవుతున్న ప్రమాణాలను అంగీకరించలేకపోయారు. సినిమా అంటే శక్తిమంతమైన వినోదసాధనం. పిల్లలు, యువతకు మానసిక వికాసం, మేధో వికాసంతోపాటు వాళ్ల అభివృద్ధికి... వినోదం అనే సాధనంతో బాటలు వేసే గొప్ప కళామాధ్యమంగా ఉండాలి సినిమా. అంతే తప్ప విలువలను దిగజార్చుకునే సాధనం కాకూడదని చెబుతారామె. రెండు వేలకు పైగా పాటలు పాడిన ఈ సంగీత సరస్వతి ఈ రోజుల్లో పాటల సాహిత్యం పట్ల అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు.

సినిమాలకు మాత్రమే దూరం... స్వరానికి కాదు!

పెళ్లి తర్వాత పదిహేనేళ్లకు బాల సరస్వతీదేవి సినిమాల కోసం పాడడం మానేశారు. కానీ సంగీత సాధన మాత్రం ఆపలేదు. సినారె తెలుగులోకి అనువదించిన మీరాభజన్ గీతాలను ఆలపించారామె. ఎనభై ఏళ్ల వయసులో ఆమె తనకిష్టమైన కొన్ని లలిత గీతాలను ఎంచుకుని స్వీయ సంగీత దర్శకత్వం వహించి 'రాధా మాధవం' సీడీ విడుదల చేశారు. కోవిడ్‌కి ముందు 2018లో అంటే ఆమె తొంబయ్యేళ్ల వయసులో 'స్వరాభిషేకం' కార్యక్రమంలో పాడడమే ఆమె చివరి వేదిక. ఆ వేడుక తర్వాత మూడవ రోజు ఇంట్లో జరిగిన ప్రమాదం ఆమెను ఇంటికే పరిమితం చేసింది. అయితే ఆశ్చర్యంగా జారి పడడంతో విరిగిన తుంటి ఎముక దానంతట అదే సరయింది. సంగీతమే తనను స్వస్థత పరిచిందంటారామె. ఇప్పటికీ రోజూ ఆ స్వరం రాగాలను పలుకుతుంటుంది. ఆమె ఊపిరితిత్తులకు శక్తినిస్తున్నది సంగీతమేనని వైద్యులు కూడా నిర్ధారించారు.

భర్త, పిల్లలతో బాలసరస్వతీ దేవి

పాట కలిపింది ఇద్దరినీ!

చెన్నై (మద్రాసు) లో పుట్టి పెరిగిన బాల సరస్వతి పెళ్లి తర్వాత కోడలిగా కోలంక జమీందారీలో అడుగుపెట్టారు. ప్రకృతి ఇద్దరు వ్యక్తులను దూరం చేసిన విషాదాంతాలను సినిమాల్లో చూస్తుంటాం. కానీ ప్రకృతి ఇద్దరు మనుషులను దగ్గర చేయాలనుకుంటే చాలా చమత్కారంగా దగ్గర చేస్తుంది. అందుకు ఈ గానసరస్వతి పెళ్లే గొప్ప ఉదాహరణ. "నా పాటను వినడానికి స్వయంగా కోలంక జమీందార్... శ్రీ రాజారావు ప్రద్యుమ్న కృష్ణ మహీపతి సూర్యారావు గారు మద్రాసులో మా ఇంటికి వచ్చారు. నేనప్పుడే 'కలువ రేకుల కనులు గల నా స్వామీ' అనే పాట రికార్డింగ్ పూర్తి చేసుకుని ఇంటికి వచ్చాను. మా నాన్న పాట పాడమనగానే అదే పాట పాడాను. రాజా వారేమో తన పెద్ద కళ్లను వర్ణిస్తూ, వారి మీద ప్రేమను అలా పాట రూపంలో వ్యక్తం చేశాననుకున్నారట. అదే మా పెళ్లికి నాందీ గీతం' అంటూ ఆనాటి జ్ఞాపకాన్ని సంతోషంగా గుర్తు చేసుకున్నారామె. అందుకే తనకు ఇష్టమైన ప్రదేశం మద్రాసేనని చెబుతారామె.

ఈ బాల రెండో బాల్యమిది!

బాలసరస్వతీ దేవికి హాఫ్ వైట్ పట్టు చీరలిష్టం. క్రీమ్ కలర్‌తో అనేక రంగుల కాంబినేషన్‌లలోనే ఎక్కువగా కనిపిస్తారు. ఆమెకు మల్లెపూలన్నా ఇష్టమే. ఇక స్వీట్స్... ముఖ్యంగా గులాబ్ జామూన్, జాంగ్రీలను చూస్తే చిన్న పిల్లయిపోతారు. చాక్లెట్ చేతికిస్తే పసి పిల్లల ముఖం వికసించినట్లే ఆమె ముఖంలో నవ్వులు పూస్తాయి. భోజనం గుప్పెడే కానీ, ఆ వెంటనే స్వీట్ తినడం ఆమె కిష్టం, ఆ తర్వాత తియ్యగా పాడడం మరింత ఇష్టం. ఆ సరిగమల వారసత్వం ఇద్దరు కొడుకులకు రాలేదు, మనుమడు, మనుమరాలికీ రాలేదు. కానీ మనుమరాలి కూతురు నేహకు వచ్చింది. గానసరస్వతి కళ్ల ముందే ఆ ఇంట్లో సరిగమల కొత్తతరం వెల్లివిరుస్తోంది. తొంభై ఐదేళ్ల వయసులో హైదరాబాద్‌లోని పెద్ద కుమారుని ఇంటిలో ప్రశాంతంగా పసిబిడ్డలా జీవిస్తున్నారు బాల సరస్వతీదేవి. కన్నతల్లిని 'కన్నక్కా' అని పిలుస్తూ తల్లిని కన్నబిడ్డలా చూసుకుంటున్నారాయన. కోడలు అత్తగారి చిన్నప్పటి జ్ఞాపకాలను మళ్లీ మళ్లీ గుర్తు చేసుకుంటూ ఆమెను అపురూపంగా చూసుకుంటున్నారు. సాక్షి ఇంటర్వ్యూలో ఆమె కొన్ని సంగతులు చెప్తూ మధ్యలో మర్చిపోతుంటే ఆమె పెద్ద కొడుకు, పెద్ద కోడలు అందుకుని పూర్తి చేయడమే అందుకు నిదర్శనం.

– వాకా మంజులారెడ్డి,
సాక్షి ఫీచర్స్ ప్రతినిధి
ఫొటోలు: మోహనాచారి

మల్టీ టాలెంట్

బిజినెస్ లీడర్‌గా...

తేజో చంద్రిక

సుమధుర గాయనిగా...

ఆరోజు... 'అలాగే' అని తల ఆడించి ఉంటే 'పవర్ ఫుల్ ఉమన్'గా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చంద్రిక పేరు తెచ్చుకునేది కాదు.

'ఉద్రిక్త పరిస్థితులు ఉన్న ఈ ఊళ్లో ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేను' అని భయపడి ఉండే ఉద్యోగజీవితంలోకి వచ్చేది కాదు. తనను తాను నిరూపించుకునేది కాదు.

'లాయర్ కావాలనుకున్నాను. ఈ ఉద్యోగం ఏమిటి' అని నిట్టూర్చి ఉంటే చంద్రిక కొత్త శిఖరాలు అధిరోహించేది కాదు.

'ఉద్యోగ జీవితానికే టైమ్ లేదు. ఇక సంగీతానికి స్థానం ఎక్కడ' అని సర్దుకుపోయి ఉంటే సంగీత ప్రపంచంలో తనదైన పేరు తెచ్చుకునేది కాదు. ప్రపంచ గుర్తింపు పొందిన బిజినెస్ లీడర్, గ్రామీ–నామినేట్ ఆర్టిస్ట్‌గా, దాతగా ఎంతోమందికి స్ఫూర్తి ఇస్తుంది చంద్రిక....

'అవసరం లేదు' ఒక మాటలో తేల్చేసింది అమ్మ. మద్రాస్ క్రిస్టియన్ కాలేజీలో డిగ్రీలో చేరాలనుకుంటున్న చంద్రికకు ఆ మాట శరాఘాతం అయింది. 'ఆ కాలేజీలో తక్కువమంది మాత్రమే అమ్మాయిలు ఉన్నారు. అంతా అబ్బాయిలే' అన్నది అమ్మ. చంద్రిక చాలా సేపు అమ్మతో వాదించినా ఫలితం కనిపించలేదు.

ఇంట్లోనే నిరాహార దీక్ష చేసింది. దీంతో చంద్రిక మద్రాస్ క్రిస్టియన్ కాలేజీలో చదవడానికి తల్లి ఒప్పుకోక తప్పింది కాదు. మూడు సంవత్సరాల కాలేజీ జీవితం చంద్రిక జీవితాన్ని కీలక మలుపు తిప్పింది. సంగీతప్రపంచంతో అనుబంధానికి, సింగర్‌గా పేరు తెచ్చుకోవడానికి కారణం అయింది.

డిగ్రీలో చేరడమే కష్టం అనుకున్న చంద్రిక ఆ తరువాత ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్, అహ్మదాబాద్ చేరడం పెద్ద విజయం. నిజానికి చంద్రికకు బిజినెస్ ప్రపంచంపై పెద్దగా ఆసక్తి లేదు. తాతలాగే లాయర్ కావాలనుకుంది. అయితే ప్రొఫెసర్ స్వామినాథన్ సూచన మేరకు బిజినెస్ స్కూల్‌లో చేరింది. మొదటి కొన్నిరోజులు చాలా కష్టంగా అనిపించింది. ఎందుకంటే సొంత ఊరు దాటి అంత దూరం రావడం అదే మొదటిసారి.

ఆ ఒంటరితనానికి దూరం కావడానికి సంగీతానికి దగ్గరైంది. చంద్రిక తొలి ఉద్యోగం సిటీబ్యాంక్‌లో. బ్యాంకర్ కావాలని కలలో కూడా అనుకోని చంద్రికకు ఇది వింతగా అనిపించింది. ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్ కోసం లెబనాన్‌లోని బీరుట్ వెళ్లింది. యుద్ధానికి సంబంధించి ఉద్రిక్త పరిస్థితులు నెలకొన్న సమయంలో అక్కడకు వెళ్లింది. అక్కడ అయిదు నెలల పాటు ఉంది. సిటీబ్యాంక్ తరువాత వేరే సంస్థల నుంచి చంద్రికకు అవకాశాలు రావడం మొదలైంది. అలా అమెరికాలోకి అడుగు పెట్టింది. ఉద్యోగంలో ఎంత బిజీగా ఉన్నప్పటికీ తనకు ఇష్టమైన సంగీతప్రపంచాన్ని మాత్రం చంద్రిక విడిచి బయటికి రాలేదు. ఎన్నో ఆల్బమ్స్ ద్వారా సక్సెస్‌ఫుల్ మ్యూజిషియన్‌గా తనను తాను నిరూపించుకుంది. సెకండ్ ఆల్బమ్ 'సోల్ కాల్' గ్రామీ అవార్డ్–బెస్ట్ కాంటెంపరరీ వరల్డ్ మ్యూజిక్ ఆల్బమ్ విభాగంలో నామినేట్ అయింది.

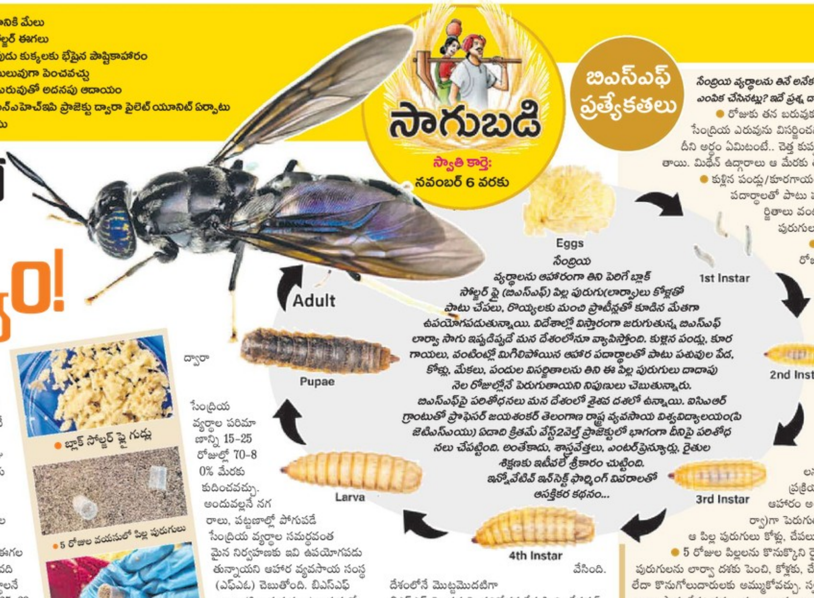
గ్లోబల్ మేనేజ్‌మెంట్ కన్సల్టింగ్ సంస్థ మకెంజీకి ఫస్ట్ ఇండియన్ ఉమెన్ పార్ట్‌నర్‌గా అరుదైన ఘనత సాధించింది. అడ్వైజరీ సంస్థ 'టాండన్ క్యాపిటల్స్ అసోసియేషన్స్' ప్రారంభించి సూపర్ సక్సెస్ అయింది.

ఈ ప్రయాణంలో చంద్రికకు ఎన్నో సవాళ్లు ఎదురయ్యాయి. కుటుంబజీవితం, వృత్తి జీవితాన్ని సమన్వయం చేసుకోవడం కూడా అందులో ఒకటి. అయితే ప్రతి సవాలును అధిగమిస్తూ ముందుకు వెళ్లింది. సవాలు ముందుకు వచ్చినా, ఒత్తిడి తలలో దూరినా తన దగ్గర ఉన్న బ్రహ్మాస్త్రం సంగీతం. పాటలు వినడం, పాడడం తనకు ఎంతో ఇష్టం. అదే తన బలం. తాజాగా 'అమ్యూస్ ట్రెజర్స్' ఆల్బమ్‌తో ముందుకు వచ్చింది చంద్రిక. ఇది పిల్లలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రూపొందించిన ఆల్బమ్.

- బ్లాక్ సోల్జర్ ఫ్లై (బిఎస్‌ఎఫ్) పెంపకంతో రైతులకు ఆదాయం, పర్యావరణానికి మేలు
- సేంద్రియ వ్యర్థాలను ప్రొటీన్లతో కూడిన ఆహారంగా మార్చుతున్న బ్లాక్ సోల్జర్ ఈగలు
- బిఎస్‌ఎఫ్ లార్వాలు (పిల్ల పురుగులు) కోళ్లకు, చేపలు, రొయ్యలకు, పెంపుడు కుక్కలకు బెస్టైన పౌష్టికాహారం
- 30 రోజులకో బ్యాచ్ చొప్పున బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులను ఇంటిపట్టునే సులువుగా పెంచవచ్చు
- బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల పెంపకంలో ఉప ఉత్పత్తిగా వెలువడే సేంద్రియ ఎరువుతో అదనపు ఆదాయం
- దేశంలోనే మొట్టమొదటిగా తెలంగాణ వ్యవసాయ వర్సిటీలో ఐసిఎఆర్ ఎన్ఎహెచ్ఇపి ప్రాజెక్టు ద్వారా పైలెట్ యూనిట్ ఏర్పాటు
- శాస్త్రవేత్తలు, ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్లు, రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వనున్న పిజెటిఎస్ఎయు

సాగుబడి
స్వాతి కార్తె: నవంబర్ 6 వరకు

బ్లాక్ సోల్జర్ ఈగలతో ప్రొటీన్ల సేద్యం!

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉత్పత్తయిన శాకాహార, మాంసాహారోత్పత్తుల్లో 60% మాత్రమే వినియోగమవుతోంది. పొలంలో 8%, మార్కెట్‌కు వెళ్లే దారిలో 14%, రిటైల్ అమ్మకందారుల వద్ద 7%, ఇళ్లలో వినియోగానికి ముందు 11% మేరకు ఆహారం వృథా అవుతోంది. 2021 యుఎన్ఇపి ఫుడ్ వేస్ట్ ఇండెక్స్ ప్రకారం మన దేశంలో ఏటా 6.88 కోట్ల టన్నుల ఆహార వ్యర్థాలు వెలువడుతున్నాయి. ఈ సేంద్రియ వ్యర్థాలను చెత్తకుప్పల్లో వేసే కంటే పునర్వినియోగించి ప్రయోజనం పొందటం తెలివైన పని. ఈ పనిని ఇతర పురుగుల కన్నా బ్లాక్ సోల్జర్ ఈగలు (బిఎస్ఎఫ్) సమర్థవంతంగా చేయగలవన్నది నిపుణుల మాట.

పురుగుల సేద్యం చాలా వినూత్నమైనది, పర్యావరణ హితమైనది, ఆదాయాన్ని అందించేది కూడా. మన దేశంలో కొందరు వ్యాపారవేత్తలు, కోళ్ల రైతులు బ్లాక్ సోల్జర్ ఫ్లై (బిఎస్ఎఫ్) పిల్ల పురుగుల(లార్వా)ను సాగు చేయటం ఇటీవల ప్రారంభించారు. బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల ఉత్పత్తి కాలం వాటికి వేసే ఆహారాన్ని బట్టి మారుతుంది. ఒక బ్యాచ్ 20 రోజుల నుంచి 40 రోజుల వరకు పడుతుంది. ఆహారం మెత్తగా, త్వరగా జీర్ణించుకునే విధంగా ఉండి ప్రొటీన్లతో కూడి ఉన్నప్పుడు తక్కువ రోజుల్లోనే పురుగులు పెరుగుతాయి.

లేయర్ కోళ్ల ఫారాల్లో ఇనుప కేజ్‌ల కింద పోగుపడే కోళ్ల పెంటపై బిఎస్ఎఫ్ ఈగల 5 రోజుల పిల్లలను వదిలితే చాలు.. ఆ వ్యర్థాలనే ఆహారంగా తింటూ 25–30 రోజుల్లోనే పిల్ల పురుగులు వృద్ధి చెందుతాయి.

బిఎస్ఎఫ్ పెంపకం ద్వారా సేంద్రియ వ్యర్థాల పరిమాణాన్ని 15–25 రోజుల్లో 70–80% మేరకు కుదించవచ్చు. అందువల్లనే నగరాలు, పట్టణాల్లో పోగుపడే సేంద్రియ వ్యర్థాల సమర్థవంతమైన నిర్వహణకు ఇవి ఉపయోగపడుతున్నాయని ఆహార వ్యవసాయ సంస్థ (ఎఫ్ఎఓ) చెబుతోంది. బిఎస్ఎఫ్ లార్వా(పిల్ల పురుగులు) బరువులో 40–45% వరకు ప్రొటీన్లు ఉన్నాయి. అందువల్ల కోళ్ల మేతలో, ఆక్వా మేతల తయారీలో సోయా చిక్కుళ్లు, ఫిష్ మీల్‌తో పాటుగా 10 శాతం వరకు బిఎస్ఎఫ్ పురుగుల పొడిని కలుపుతున్నారు. బతికి ఉన్న పిల్ల పురుగుల (వెట్ లార్వా)ను కోళ్లకు నేరుగా మేతగా వేస్తున్నారు. రోజువారీ మేతలో పది శాతం వరకు ఈ పిల్ల పురుగులను అందిస్తూ సత్ఫలితాలు పొందుతున్న కోళ్ల ఫారాలు తెలుగు నాట ఇప్పటికే అనేకం ఉన్నాయి.

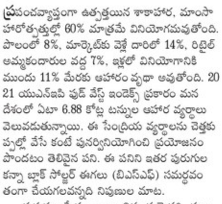

బ్లాక్ సోల్జర్ ఫ్లై గుడ్లు
5 రోజుల వయసులో పిల్ల పురుగులు
గ్రాములో 3 వేల పిల్ల పురుగులు
కూరగాయ వ్యర్థాలు, చద్దన్నం, గోధుమ తవుడు మిశ్రమం
ఆ మిశ్రమమే పురుగులకు ఆహారం
15–25 రోజుల్లో లార్వా సిద్ధం. ప్యూపా దశకు ముందే ఈ పురుగులను వాడుకోవాలి

పిజెటిఎస్ఎయులో పైలెట్ ప్రాజెక్టు

అయితే, మన దేశంలో దీనిపై పరిశోధనలు ఇంకా శైశవ దశలోనే ఉన్నాయి. ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం (పిజెటిఎస్ఎయు) ఈ దిశగా ముందడుగు వేసింది. దేశంలోనే మొట్టమొదటిగా బిఎస్ఎఫ్ పెంపకంపై పరిశోధన చేపట్టింది. నేషనల్ అగ్రికల్చర్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ 'వేస్ట్2వెల్త్' ప్రాజెక్టును మంజూరు పిజెటిఎస్ఎయుకు గత ఏడాది చేసింది. పిజెటిఎస్ఎయు పీజీ స్టడీస్ డీన్, కీటక శాస్త్ర ఆచార్యులు డా. వి. అనిత ఈ ప్రాజెక్టుకు నోడల్ ఆఫీసర్‌గా నియమితులయ్యారు. ఈ ప్రాజెక్టులో భాగంగా రాజేంద్రనగర్‌లోని వర్సిటీ ఆవరణలో బ్లాక్ సోల్జర్ ఫ్లైల పెంపకం కమ్ శిక్షణా కేంద్రాన్ని నెలకొల్పారు. కూరగాయలు, పండ్ల వ్యర్థాలు, మెస్‌లో మిగిలిన అన్నం, గోధుమ తవుడు మిశ్రమంతో బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులు పెంచుతున్నారు. పరిశోధక విద్యార్థులు పరిశోధనలు కొనసాగిస్తున్నారు.

ఈ నేపథ్యంలో, కృషి విజ్ఞాన కేంద్రాల్లోని శాస్త్రవేత్తల మొదటి బ్యాచ్‌కు డా. అనిత ఇటీవలే శిక్షణ ఇచ్చారు. ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్లు, రైతులకు కూడా శిక్షణ ఇవ్వనున్నట్లు డా. అనిత 'సాక్షి సాగుబడి'తో చెప్పారు. నగరాలు, పట్టణాల్లో వెలువడే సేంద్రియ ఆహార వ్యర్థాల కాలుష్యాన్ని తగ్గించడానికి, పనిలో పనిగా మంచి ప్రొటీన్‌ను అందుబాటులోకి తెచ్చుకోవడానికి బిఎస్ఎఫ్ లార్వాల పెంపకం ఉపయోగకరం. అన్నిటికీ మించి, సేంద్రియ వ్యర్థాల పరిమాణాన్ని 15–25 రోజుల్లోనే 70–80% మేరకు తగ్గించేంత ఆబగా తినగల శక్తి బిఎస్ఎఫ్ జాతికి వుంది. బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల పెంపకానికి మన దేశపు వాతావరణం చాలా అనువైనదంటున్నారు డా.అనిత.

బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులను వర్టికల్ టవర్‌లో ట్రేలలో పెంచవచ్చని చెబుతున్న డా. వి. అనిత

ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్లకు, రైతులకు శిక్షణ ఇస్తున్నాం

బ్లాక్ సోల్జర్ ఈగలు మనకు కొత్తవి కావు. భారత్ సహా ప్రపంచవ్యాప్తంగా 20వ శతాబ్దం నుంచి ఉన్నదే ఈ జాతి. కొత్త తెగుళ్లు వ్యాప్తి చెందుతాయన్న భయం లేదు. ఆహార వ్యర్థాలు, పశువుల విసర్జితాలను సాధ్యమైనంత మెత్తగా చేసి, సులభంగా జీర్ణించుకునేలా మార్చి ఈ పురుగులకు వేయాలి. అందులో ప్రొటీన్లు ఉండాలి. చిన్న పిల్లల ఆహారం లాగా ఉండాలి. కూరగాయలు, పండ్ల వ్యర్థాలను సేకరించి, మెత్తగా రుబ్బి.. దానితో పాటు మెస్‌లో మిగిలిపోయిన అన్నం, గోధుమ తవుడు కొంచెం కలిపి మా ప్రయోగశాలలో బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులను పెంచుతున్నాం. వాటికి వేసే ఆహారాన్ని బట్టి, దానిలో పోషక విలువలను బట్టి, వాతావరణంలో వేడి, గాలిలో తేమను బట్టి.. అవి ఎన్ని రోజుల్లో, ఎంత బరువు పెరుగుతాయన్న విషయం ఆధారపడి ఉంటుంది. సేంద్రియ వ్యర్థాలను సమర్థవంతంగా నాణ్యమైన సేంద్రియ ఎరువుగా మార్చుకునే మార్గం ఇది. పర్యావరణానికి ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. మంచి ఆదాయమూ సమకూరుతుంది. రైతులకు, ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్లకు శిక్షణ ఇస్తున్నాం.

– డా. వి. అనిత, కీటక శాస్త్ర ఆచార్యులు, పీజీ స్టడీస్ డీన్, బ్లాక్ సోల్జర్ ఫ్లై ప్రాజెక్టు నోడల్ ఆఫీసర్, పిజెటిఎస్ఎయు, హైదరాబాద్. మొబైల్: 94402 58050

బిఎస్ఎఫ్ ప్రత్యేకతలు

సేంద్రియ వ్యర్థాలను తినే అనేక జీవులుండగా బ్లాక్ సోల్జర్ ఫ్లైలనే ఎందుకు ఎంపిక చేసినట్లు? ఇదే ప్రశ్న డా. అనితను అడిగితే ఇలా బదులిచ్చారు...

- రోజుకు తన బరువుకు రెట్టింపు సేంద్రియ వ్యర్థాలను తిని, సేంద్రియ ఎరువును విసర్జించగల శక్తి బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులకు ఉంది. దీని అర్థం ఏమిటంటే.. చెత్త కుప్పలకు తరలివెళ్లే సేంద్రియ వ్యర్థాలు తగ్గిపోతాయి. మిథేన్ ఉద్గారాలు ఆ మేరకు తగ్గుతాయి.
- కుళ్లిన పండ్లు/కూరగాయలు,హోటళ్లు/ఇళ్లలో మిగిలిపోయిన ఆహార పదార్థాలతో పాటు పశువుల పేడ, కోళ్లు, మేకలు, పందుల విసర్జితాలు వంటి సేంద్రియ వ్యర్థాలను బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల పెంపకానికి వాడొచ్చు.
- బిఎస్ఎఫ్ జీవిత చక్రం మొత్తం 42–55 రోజులు. గుడ్లు పెట్టిన 4–5 రోజులకు పిగులుతాయి. అవి 15–25 రోజుల్లో పిల్ల పురుగులా(లార్వా)గా ఎదుగుతాయి. ఈ దశలోనే వాటిని సేకరించి కోళ్లు, ఆక్వా మేతల్లో వాడుతున్నారు. అలాగే ఉంచితే, ప్యూపాగా రూపాంతరం చెంది, 17 రోజుల తర్వాత బ్లాక్ సోల్జర్ ఈగలు పుడతాయి. మగ ఈగ 4 రోజుల్లో ఆడ ఈగను కలిసిన తర్వాత చనిపోతుంది. ఆడ ఈగ 5–8 రోజుల్లో గుడ్లు పెట్టి చనిపోతుంది.
- గుడ్లను సేకరించి, అతి చిన్న పురుగులను తయారు చేయట కొంచెం క్లిష్టమైన ప్రక్రియ. 5 రోజుల పిల్లలకు తగిన సేంద్రియ ఆహారం అందిస్తే 15–25 రోజుల్లో పిల్ల పురుగులు(లార్వా)గా పెరుగుతాయి. ఆ దశలో చక్కని ప్రొటీన్లతో కూడిన ఆ పిల్ల పురుగులు కోళ్లు, చేపలు, రొయ్యలకు మేతగా వాడుకోవచ్చు.
- 5 రోజుల పిల్లలను కొనుక్కొని రైతులు 15–25 రోజుల్లో బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులను లార్వా దశకు పెంచి, కోళ్లకు, చేపలు, రొయ్యలకు మేతగా వేసుకోవచ్చు లేదా కొనుగోలుదారులకు అమ్ముకోవచ్చు. స్వయం ఉపాధిగా యువకులు బిఎస్ఎఫ్ లార్వా సాగు చేపట్టవచ్చు. ఈ లార్వాను దాణా తయారీ కంపెనీలు, సంస్థలు కొనుగోలు చేస్తున్నాయి. లార్వా దశ దాటి ప్యూపా దశకు పెరిగితే దాణాల్లో వాడకానికి పనికిరాదు.
- సోయా చిక్కుళ్ల సాగులో సమస్యలు, సముద్రాల్లో చేపల సంతతి తగ్గిపోతుండటం వల్ల కోళ్లు, ఆక్వా మేతలతో పాటు, పెంపకపు కుక్కల మేతల్లో కూడా బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగులను ప్రొటీన్ సప్లిమెంట్‌గా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వాడుతున్నారు. దీంతో బిఎస్ఎఫ్ లార్వా సాగుకు డిమాండ్ పెరుగుతోంది.
- ఈ పిల్ల పురుగులే అధిక నాణ్యత గల ప్రొటీన్లతో కూడిన దాణాకు ముడి పదార్థం. కోళ్లు, చేపలు, రొయ్యలు, పందులు, పెంపుడు కుక్కలకు వేసే మేతలో బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల పొడిని కలపవచ్చు. పిల్ల పురుగుల బరువులో 40–45% ప్రొటీన్‌తో పాటు ఎసెన్షియల్ అమినో యాసిడ్లు ఉంటాయి. సాధారణంగా మేతల్లో ప్రొటీన్లుగా వాడే సోయా చిక్కుడు గింజలు, ఫిష్‌మీల్‌ను కొంత తగ్గించి దీన్ని వాడుతున్నారు.
- కోళ్లకు రోజువారీ మేతలో పది శాతం మేరకు దీన్ని వాడుతున్నారు. పిల్ల పురుగులను బతికి ఉన్నప్పుడే ఫారం కోళ్లకు మేపవచ్చు. నాటు కోళ్లకూ ఇది మంచి ఆహారం.
- బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల పెంపకం క్రమంలో వెలువడే విసర్జితాలే(ఫ్రాస్) పంటలకు అత్యంత విలువైన సేంద్రియ ఎరువుగా పనికి వస్తుంది. వర్మీకంపోస్టు, పశువుల ఎరువుల్లో కంటే అధిక పోషక విలువలు ఇందులో ఉంటాయని చెబుతున్నారు.
- విదేశాల్లో బిఎస్ఎఫ్ పిల్ల పురుగుల పొడిని బర్గర్లు, షేక్‌లలో కలుపుతున్నారు. దీని నుంచి వెలికితీసే నూనెను బయో ఇంధనంగా వాహనాలు, జనరేటర్లలో వాడుతున్నారు. బిఎస్ఎఫ్ లార్వా నుంచి వెలువడే పొలుసులు(కూటిన్) బయోడీగ్రేడబుల్ ప్యాకేజింగ్ ప్లాస్టిక్ తయారీకి వాడుతున్నారు. యాంటీ బాక్టీరియల్, యాంటీ ఫంగల్ గుణాలున్నందున వైద్య అవసరాలకు కూడా వినియోగిస్తున్నారు.
- వర్షాకాలంలో దీపం చుట్టూ చేరే ఉసుళ్లను వేపుకొని శనగపప్పుతో కలుపుకొని తినే అలవాటు మన దేశంలోనూ ఉంది. బిఎస్ఎఫ్‌తో పాటు మిడతలు, మీల్ వార్మ్స్, గొల్లభామలు, వంటి 1,900 జాతుల పురుగులను 113 దేశాల్లో 200 కోట్ల మంది తింటున్నారని ఎఫ్ఎఓ చెబుతోంది.

పంతంగి రాంబాబు
సాక్షి సాగుబడి డెస్క్